

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-141/18-K

Název	Základní škola Sokolov, Běžecká 2055
Sídlo	Běžecká 2055, 356 01 Sokolov
E-mail	zs5sokolov@volny.cz
IČ	69459924
Identifikátor	615800386
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Hrubá
Zřizovatel	Město Sokolov
Místo inspekční činnosti	Běžecká 2055, 356 01 Sokolov Boženy Němcové 1784, 356 01 Sokolov
Termín inspekční činnosti	19. 2. 2018 – 22. 2. 2018, 12. 3. 2018 – 13. 3. 2018 a 15. 3. 2018 – 16. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Sokolov, Běžecká 2055 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem žáků (dále „kapacita“) 790 žáků, školní družiny s kapacitou 180 žáků a školní jídelny s kapacitou 1100 strážníků.

Škola poskytuje základní vzdělávání na dvou místech (ulice Boženy Němcové a ulice Běžecká) v oborech vzdělání 79-01-C/01 Základní škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální. K datu inspekční činnosti škola vzdělává 512 žáků ve 28 třídách. Pět tříd je zřízeno pro žáky s lehkým mentálním postižením, tři třídy jsou zřízeny pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením. Škola eviduje 114 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále i „žáci se SVP“), v osmi třídách zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělává 69 žáků, ostatní žáci se SVP jsou individuálně integrováni v běžných třídách. Na druhém stupni jsou zřízeny třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy, k datu inspekční činnosti se ve čtyřech těchto třídách vzdělávají celkem 102 žáci. Osm žáků školy plní povinnou školní docházku v zahraničí.

Ve škole je zřízena přípravná třída, do které bylo k datu inspekční činnosti zařazeno 16 dětí s odloženým začátkem povinné školní docházky o jeden rok, z toho tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zájmové vzdělávání škola poskytuje ve školní družině za úplatu 100 Kč měsíčně. K datu inspekční činnosti bylo ve školní družině zapsáno k pravidelné docházce celkem 159 žáků prvního stupně, přípravné třídy a tříd zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Družina je v provozu v ranních hodinách od 6:00 hodin do začátku vyučování a po vyučování do 16:30 hodin.

Škola zajišťuje stravování žáků ve dvou vlastních školních jídelnách, kde se stravuje téměř 62 % žáků školy.

Škola je zapojena do projektu „Obědy do škol“ a „Rozvoj občanských kompetencí v oblasti bezpečnosti a ochrany obyvatelstva u žáků ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí“ na podporu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí (úhrada úplaty za pobyt ve školní družině, za školní stravování). V rámci projektu „Mléko do škol“ a „Ovoce a zelenina do škol“ jsou žákům nabízeny mléčné výrobky a čerstvé ovoce a zelenina.

Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách školy www.zs-sokolov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola vznikla v roce 2012 sloučením běžné základní školy v ulici Boženy Němcové a školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ulici Běžecká. Ředitelka školy zachovala výraznou autonomii obou původních subjektů a při organizaci vzdělávání respektuje diverzitu žáků, vyplývající z odlišného nastavení vzdělávání v původních školách. Koncepce dalšího rozvoje školy směřuje k zajištění kvalitního vzdělávání a respektování vzdělávacích potřeb všech žáků školy, rozvoje osobnosti žáků, podpoře jejich začleňování do praktického života a upevňování návyků zdravého životního stylu. Koncepční záměry ředitelka vyhodnocuje každý rok a přijímá opatření ke zlepšení vzdělávacích podmínek pro žáky.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce v roce 2012, ve škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vykonávala činnost ředitele od roku 1999. V organizačním řádu vymezila kompetence jednotlivých pracovníků se zřetelem na zajištění všech činností k zajištění plynulého chodu školy na obou pracovištích. Výkon těchto činností na každém pracovišti zajišťují výchovná poradkyně, koordinátorka informačních a

komunikačních technologií, koordinátorka školního vzdělávacího programu a školní psychologka případně speciální pedagožka. Koordinátorka environmentální výchovy je jmenována pro obě pracoviště zároveň. Vedením jednotlivých součástí školy pověřila dvě zástupkyně ředitelky školy. Nastavení organizační struktury umožňuje efektivní zajištění podpory pro všechny žáky školy.

Škola má k datu inspekční činnosti dostatečný počet pedagogických pracovníků pro zajištění vzdělávání, pouze čtyři ze 41 učitelů, tj. 9,7 %, nemají odbornou kvalifikaci. Nedostatečná kvalifikovanost některých pedagogických pracovníků nemá negativní vliv na kvalitu vzdělávání. V některých třídách působí asistenti pedagoga. Přítomnost dalšího pedagoga zejména ve speciálních třídách je efektivní vzhledem k nutnosti zabezpečit individualizovanou výuku jak žáků z různých ročníků, tak jednotlivců, kteří potřebují větší pomoc při plnění úkolů. Žáci a rodiče mají dvakrát v týdnu k dispozici školního psychologa, který je financovaný z prostředků Evropské unie v rámci projektu *Podpora vzdělávání žáků a učitelů*.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritou vzdělávacích aktivit byly ve sledovaném období semináře zaměřené na vzdělávání a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, další vzdělávací oblastí bylo zkvalitňování výuky v předmětech matematiky, přírodovědy a základy kritického myšlení, vedení školy se vzdělávalo v oblasti legislativních změn. S ohledem na obsahové zaměření seminářů se vzdělávání zúčastňovali především pedagogičtí pracovníci působící v budově školy Běžecká, pedagogové působící v budově školy Boženy Němcové se vzdělávacích akcí zúčastňovali spíše ojediněle.

Vedení školy má nastavený kontrolní systém, který umožňuje účinný monitoring kvality vzdělávání a poskytuje pedagogům podklady pro sebereflexi vlastní práce. Základním nástrojem kontrolního systému jsou pravidelně realizované hospitace spojené s rozborem hodiny s vyučujícím. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti jsou projednávány na pedagogické radě, doporučení vedou k postupnému zvyšování kvality vzdělávání. Jedná se např. o využívání metod a forem práce vedoucích k diferenciaci nabídky aktivit pro žáky ohrožené školní neúspěšností a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami; o využívání potenciálu asistenta pedagoga pro práci se všemi žáky ve třídě; o zařazování hodnocení a sebehodnocení žáků ve výuce, o podporu žáků v oblasti uplatňování vlastního názoru a vzájemné sebereflexe. Dopady mentoringu pro začínající učitele ředitelka systematicky nevyhodnocuje.

Ředitelka školy jmenovala složení metodických sdružení a předmětových komisí pro jednotlivé části vzdělávání a jednotlivé budovy zvlášť. Kompetence a odpovědnosti metodických sdružení a předmětových komisí však nestanovila a jejich práce není vedením školy systematicky analyzována. Ustavením metodických sdružení prvního stupně pro každou budovu zvlášť je výrazně omezena možnost sdílení zkušeností mezi učiteli či spolupráce při organizaci společných akcí. Metodická sdružení prvního stupně i předmětové komise ustavené na druhém stupni školy projednávají soulad učebních plánů s učebními osnovami školního vzdělávacího programu, organizaci předmětových soutěží případně sdílení pomůcek a výukových materiálů, avšak ojediněle se zabývají využitím srovnávacích písemných prací (např. v českém jazyce nebo matematice), analýzou výsledků vzdělávání či sdílením metodických postupů.

Ředitelka školy respektuje rozdílnost požadavků na vzdělávací potřeby žáků obou pracovišť a umožňuje oběma částem pedagogického sboru zachovat si vlastní samostatnost. Jednání pedagogické rady probíhá většinou odděleně, celý pedagogický sbor se k jednání sejde pouze dvakrát ročně. Chybí efektivní výměna zkušeností (např. metody, formy práce,

spolupráce s asistentem pedagoga), což se projevuje rozdílnou kvalitou vzdělávacího procesu. Škola neorganizuje akce společné pro celou školu nebo alespoň pro žáky stejných věkových kategorií, které by podporovaly rozvoj sociálních dovedností žáků, posilovaly mezilidské vztahy a učily žáky respektovat odlišnost.

Pro realizaci školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání, přípravnou třídu a pro školní družinu má škola velmi dobré prostorové a materiální podmínky, účelně vybavené kmenové a odborné učebny, tělocvičny, sportoviště. Vybavení v budově školy Běžecká je na vynikající úrovni, přístup do budovy je bezbariérový. V uplynulém roce byla za významné finanční podpory zřizovatele zřízena prožitková místnost. Materiální vybavení budovy školy Boženy Němcové je na dobré úrovni, v současné době prochází postupnou obměnou a modernizací. Ve sledovaném období byly zrenovovány podlahy v části tříd a v obou tělocvičnách, postupně dochází k výměně nábytku a učebních pomůcek. V obou budovách jsou některé třídy vybaveny interaktivní tabulí, k výuce je možné využít dílnu příp. kuchyňku i další specializované učebny. O přestávkách jsou ve vestibulu školy v ulici B. Němcové žákům k dispozici pingpongové stoly, žáci v ulici Běžecká mají možnost využívat relaxační nábytek na chodbách. K realizaci sportovních aktivit slouží tělocvičny a venkovní sportovní areál.

Přípravná třída i všechna oddělení školní družiny mají k dispozici prostory, jejichž vybavení odpovídá zcela specifikům předškolního resp. zájmového vzdělávání. Pro pohybové aktivity pravidelně je možno využívat přilehlé hřiště a školní zahradu. Škola reagovala na zvyšující se zájem žáků a jejich zákonných zástupců o umístění do školní družiny zvýšením počtu oddělení. Do školní družiny tak mohou být přijímáni i žáci čtvrtých a pátých ročníků.

Škola vyhledává a částečně vyhodnocuje rizika možného ohrožení života a zdraví žáků a přijímá opatření k jejich odstranění. Bezpečnostní rizika nevyhodnotila v dokumentaci např. ve výtvarných činnostech žáků, při práci v keramické dílně, při vzdělávání ve cvičném bytě a kuchyňce a v oblasti zdravotního ohrožení žáků ve škole. Škola nevěnuje dostatečnou pozornost zajištění bezpečnosti žáků zejména při pohybu a pobytu v některých prostorách. Nedostatky byly zjištěny zejména ve stavu podlahových krytin, zajištění některých nástrojů či náčiní proti pohybu či manipulaci s nimi ve výtvarné učebně, v keramické dílně, ve cvičném bytě a kuchyňce a ve stavu školního nábytku. Ostatní prostory školy byly bezpečné.

Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví na začátku školního roku, v prvních hodinách vzdělávání v odborných učebnách, tělocvičnách apod. a při dalších činnostech (exkurze, výlety, sportovní aktivity, prázdniny apod.). Škola zvýšila bezpečnost žáků tzv. dohledovou službou ve vstupním prostoru obou školních budov po celou dobu vzdělávání žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při sledovaných aktivitách v přípravné třídě byla organizace skupinové a individuální práce efektivní a plynulá, měla pozitivní dopad na příjemnou atmosféru ve třídě a spokojenost dětí. Podíl spontánních činností a aktivit přímo organizovaných učitelkou byl vyvážený, učitelka vhodně rozvíjela hry a aktivity dětí podle jejich zájmu, což přispívalo k vytváření širší škály zkušeností a rozvoje samostatnosti. Pravidelně zařazované pohybové aktivity rozvíjely obratnost dětí, orientaci v prostoru, pohybové hry pak kooperaci mezi dětmi a schopnost dodržovat pravidla. Uplatňované metody a formy vedly k činnostnímu učení vlastní zkušeností, podporovaly rozvoj kompetencí k učení a řešení problémů. Spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga byla promyšlená z hlediska podpory rozvoje dětí podle potřeb plynoucích z individuálních odlišností. Učitelka dokázala dobře využít i neplánované a

náhodné situace a pohotově reagovala na dotazy dětí, které měly prostor k řečovým projevům, pro vyjádření vlastního názoru. Pro vzdělávání dětí je přínosné zařazování pobytu venku. Děti z přípravné třídy zvládaly úměrně svému věku osobní hygienu, dokázaly požádat o pomoc, orientovaly se ve známých místech, zachovávaly pravidla společenského chování. Se zájmem se zapojovaly do různých konstruktivních činností, dramatizace pohádky, pracovních, hudebně pohybových a relaxačních činností, bez zábran komunikovaly mezi sebou i s dospělými, uměly naslouchat, znají básničky, písničky, uměly reprodukovat pohádku. Nabízené činnosti směřovaly k rozvoji dovedností předcházejících čtení, psaní a počítání, ke vnímání časových vztahů.

Výuka na prvním stupni byla dobře organizačně promyšlená a metodicky připravená, vždy vycházela ze školního vzdělávacího programu a také ze žákovských znalostí a dovedností. Ve výuce se účelně střídaly činnosti, které vhodně podporovaly aktivitu žáků. V úvodních částech hodin více převažoval frontální způsob vedení výuky, který učitelky rozvinuly a vhodně kombinovaly se samostatnou prací žáků, prací ve dvojicích či skupinovou výukou. Efektivní střídání činností přispívalo k aktivizaci všech žáků, ve většině hodin měly učitelky připraveny další činnosti pro žáky, kteří pracovali rychleji. V případě potřeby učitelky věnovaly žákům individuální péči a respektovaly jejich osobní tempo. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zpravidla diferencovaly úkoly podle doporučení školského poradenského zařízení, nabízené aktivity rozsahem a náročností vycházely z individuálních vzdělávacích plánů, případně plánů pedagogické podpory. K podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami využívaly učitelky účelně spolupráci s asistentkami pedagoga. Všichni žáci byli aktivně zapojeni do řešení různých úloh, v hodinách matematiky, vlastivědy a prvouky se učili argumentovat. V hodinách českého jazyka učitelky vhodně podporovaly rozvoj souvislého vyjadřování, dbaly na čtení s porozuměním. Výuka cizího jazyka na prvním stupni efektivně rozvíjela všechny řečové dovednosti žáků. Žáci aktivně reagovali na podněty vyslovené v cizím jazyce, rozuměli základním pokynům a k výpovědím používali jednoduché věty, za každou činností následovalo zhodnocení a sebehodnocení, které bylo vztaženo k pokroku žáků v učení a porozumění jejich učebním potřebám. Činnostní učení s aktivním zapojením žáků převládalo ve všech hodinách, včetně hodin tělesné a hudební výchovy. Uváženě byly zařazeny mezipředmětové vztahy a souvislost obsahu výuky s reálnými situacemi každodenního života. Atmosféra v hodinách byla klidná a přátelská, zřetelná byla snaha učitelek zapojit všechny žáky, aby úspěch zažili i slabší žáci, žáci respektovali dohodnutá pravidla, byl vytvořen prostor pro dotazy a diskuzi. Poskytovaná bezprostřední zpětná vazba posilovala pozitivní sebezpojetí a sebevědomí žáků a působila motivačně. Pozornost a aktivitu žáků udržovaly také motivační rozhovory, práce s didaktickými pomůckami a účelně využitá didaktická technika (interaktivní tabule). V závěru hodin učitelky zařazovaly hodnocení hodin, méně však vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.

Výuka na druhém stupni byla dobře organizačně promyšlená a metodicky připravená, vždy vycházela ze školního vzdělávacího programu a také ze žákovských znalostí a dovedností. V hodinách převažoval efektivně využitý frontální způsob výuky, který vyučující rozvíjeli a vhodně kombinovali se samostatnou prací žáků či prací ve dvojicích. Vzdělávání v předmětech přírodovědného zaměření (matematika, chemie, přírodopis a informatika) bylo organizováno s ohledem na vzdělávací potřeby žáků, při zadávání byla patrná diferenciací požadavků podle momentálních dispozic žáka, v některých hodinách měli žáci možnost volby obtížnosti zadání. Při seznamování s novou látkou učitelé vhodně využívali předchozí znalosti žáků a podporovali výklad názornými pomůckami. Při samostatné práci vyučující průběžně poskytovali žákům zpětnou vazbu, podporovali práci s chybou, respektovali osobní tempo žáků a podporovali rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Ve

sledované výuce ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace byly cíle hodin stanoveny převážně na úrovni znalostí a dovedností, cílený rozvoj postojů a názorů žáků nebyl zaznamenán. Efektivita použitých forem a metod výuky českého jazyka byla kvalitativně odlišná. V jedné hodině byly žákům předávány většinou již hotové poznatky, nebyla uplatněna diferenciacie výuky s ohledem na žáky se SVP, do práce s chybou se většinou zapojili jen někteří žáci, hodnocení činnosti žáků v závěru hodiny bylo formální. Práce v další hodině měla vysokou efektivitu z hlediska využití účelných metod a forem práce, žáci sdíleli stanovené cíle a byli velmi dobře motivováni k jejich splnění, byla uplatněna diferenciacie výuky s ohledem na žáky se SVP, kdy tito žáci plnili úkoly způsobem dle doporučení školského poradenského zařízení, kompenzační pomůcky byly plně využity. V hodině byla účelně rozvíjena čtenářská gramotnost žáků s využitím souvislých textů. Sledována byla také akcelerace nadaných žáků, kteří plnili nadstavbové úlohy. Výuka cizích jazyků (německý, ruský jazyk) byla vedena většinou v cílovém jazyce, porozumění zadávaným úkolům si vyučující vhodně ověřovali ve vazbě na úroveň zvládnutí cizího jazyka. Frontální způsob výuky cizích jazyků v kombinaci se samostatnou prací nepodporoval rozvoj sociálních kompetencí žáků ani rozvoj komunikativních dovedností včetně produktivních a receptivních řečových dovedností žáků. Žáci se SVP byli zohledňováni, požadavky však byly jen v malé míře diferencované podle druhu jejich podpůrných opatření. V hodině ruského jazyka byla účelně využita didaktická technika k vizualizaci slovní zásoby, vyučující rozvíjela vhodnými příklady znalosti a dovednosti v reálných situacích. Výuka v oblasti člověk a společnost byla po obsahové stránce vedena odborně a věcně správně, učivo navazovalo na předchozí probíranou látku, rozvíjena byla pouze vědomostní složka cíle hodiny, převažovala frontální forma výuky se zařazením samostatné práce. Hodina volitelného předmětu cesta za profesí probíhala frontálním způsobem, byl rozvíjen kritický přístup k informacím na základě zpracovaného úkolu, kdy žáci vyjadřovali své postoje. Diskuse se žáky cíleně rozvíjela deduktivní myšlenkové postupy a komunikativní kompetence žáků. Žáci získávali potřebnou zpětnou vazbu. Hodina byla zhodnocena, jak žáky tak vyučující. Formativní hodnocení zaměřené na vzdělávací pokroky žáků se v hodinách vyskytovalo minimálně. Sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků bylo využito ojediněle. Práce s výukovými cíli byla většinou zaměřena na znalostní a dovednostní složku, účelná podpora motivace žáků k učení ukotvením probíraného učiva do reálných situací byla využita spíše ojediněle. Zhodnocení hodin bylo spíše formální. V některých hodinách byly přítomny asistentky pedagoga, většina asistentek se věnovala žákům se SVP, jejich podpora ostatních žáků nebyla sledována.

Při vzdělávání ve třídách pro žáky s lehkým mentálním postižením se spojenými ročníky využívaly učitelky efektivně styl práce v malotřídních školách. Vyučovací hodiny byly promyšlené, učitelky připravovaly práci pro žáky z různých ročníků diferencovaně s ohledem na výstupy daného ročníku. Ve výuce byly využívány různé formy práce – frontální výuka více na druhém stupni, skupinová výuka a samostatná práce kombinovaná s individuální výukou pak především na prvním stupni. Učitelky na prvním stupni využívaly více pomůcek a názorného materiálu pro lepší fixaci učiva a přiblížení probírané látky praktickému životu. Vhodně zvolená forma práce (dramatizace) při výuce českého jazyka žáky aktivizovala a rozvíjela v nich estetické citění a kooperativní učení. Učitelky na 1. stupni vhodně zařazovaly pohybový doprovod činností i relaxační chvílky, které napomáhaly fyzické a psychické pohodě žáků. Ve výuce na druhém stupni mají vyučující různých předmětů odlišný způsob práce, což od žáků vyžaduje přizpůsobení se měnícím se podmínkám a požadavkům a tak se připravují na různorodost běžného života a řešení situací. Ve větší míře se tak uplatňuje samostatné myšlení žáků a jejich zodpovědnost za svá rozhodnutí. V hudební výchově učitelka volila pestré metody práce, které u žáků vzbuzovaly zájem o dění v hodině i o získávání nových vědomostí a dovedností např. hru na hudební

nástroje. Hodnocení práce v hodině probíhá většinou v průběhu celé hodiny po ukončení jednotlivých činností. Žáci tak získávali zpětnou vazbu o svých výsledcích okamžitě a to omezuje výskyt špatných návyků nebo fixaci špatně pochopeného učiva. Ve všech třídách byla příznivá a tvůrčí atmosféra, která se odrážela i v dosahovaných výsledcích a snaze žáků zadané úkoly splnit.

Ve výuce žáků ve třídách zřízených pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením učitelky využívaly širokou škálu pomůcek a didaktickou techniku pro názornost výkladu učiva, při výuce aktivizovaly žáky pomocí pohybových chviliek, při práci v lavici průběžnou kontrolou vedly žáky k dodržování hygienických norem při čtení a psaní. Věkové složení žáků je v širokém rozpětí od 1. do 10. ročníku. Učitelky vhodně volily činnosti s ohledem na individuální potřeby jednotlivých žáků ve třídě podle doporučení školských poradenských zařízení (dále i „ŠPZ“). Někteří žáci ve třídě mají dle doporučení ŠPZ zkrácenou dobu vyučování a stanovené výstupy školního vzdělávacího programu plní částečně dle pokynů vyučujících v domácím prostředí. V hodinách byly přítomny asistentky pedagoga, které byly učitelkami odborně vedeny, aktivně se zapojovaly do práce celé třídy a střídavě se věnovaly všem žákům ve třídě. Díky zdařilé spolupráci učitelek a asistentek pedagoga se v hodině podařilo zapojovat všechny žáky do práce a okamžitě jim poskytovat zpětnou vazbu o výsledcích jejich práce, případně upozornit na chyby, které byly okamžitě vhodným způsobem opraveny, aby nedošlo k fixaci špatného řešení. Všichni žáci byli při hodinách aktivní, zajímali se o nabízené činnosti, někteří podle svých schopností dokázali za pomoci učitelky svou práci vyhodnotit a ocenit se zatleskáním nebo slovní pochvalou. Tímto způsobem vyučující cíleně učí žáky vnímat sebehodnocení s reálným výsledkem jeho práce, aby žáci lépe pochopili nastavené normy užívané v reálném životě. Ve speciálních třídách si žáci v rámci mediální výchovy vedli svůj deník, kde zpracovávali plakáty, popis a hodnocení akcí, kterých se zúčastnili.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při ranních i odpoledních činnostech, zejména při odpočinkových a rekreačních aktivitách probíhajících ve třídách a venku. Během ranního scházení i po obědě byl žákům ponechán prostor a čas ke společnému hraní společenských her nebo konstruktivním činnostem, které si volili podle vlastního zájmu. Výtvarné činnosti, kterým předcházela motivační rozhovor, rozvíjely praktické dovednosti, tvořivost a estetické citění žáků. Společná četba a řízený rozhovor rozvíjely čtenářskou gramotnost, komunikativní a sociální dovednosti. Následovaly sportovní činnosti a pohybové hry zaměřené na rozvoj pohybových a herních dovedností. Pravidelně jsou do programu zařazovány činnosti venku, které kompenzují únavu z vyučování a nejčastěji probíhají na přilehlém školním hřišti, při sportovních aktivitách na hřišti byla věnována pozornost rozvoji hrubé motoriky a obratnosti. Při sledovaných činnostech byl kladen důraz na aktivní zapojení všech žáků. Příprava na vyučování probíhala formou různých her za účasti vychovatelky. V odděleních panovalo přátelské klima, vychovatelky vycházely vstříc individuálním potřebám žáků, vhodné aktivity napomáhaly bezproblémovému zapojování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V rámci školní družiny pracují zájmové kroužky dovedné ruce a keramický. Činnost kroužku dovedné ruce probíhala ve školní kuchyňce, žáci se zájmem připravovali jednoduché pokrmy podle receptů, učili se pracovat podle návodu. Činnosti školní družiny jsou pestré, reagují také na aktuální dění, např. zimní olympijské hry, lidové svátky, karneval.

Žáci školní družiny jsou zapojeni do dvouletého projektu „Rozvoj občanských kompetencí v oblasti bezpečnosti a ochrany obyvatelstva u žáků ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí“. Do deseti projektových týdnů jsou rozpracovány náměty na činnosti týkající se základních pravidel bezpečnosti své i ostatních. Na základě motivačních rozhovorů s vychovatelkami dochází k opakování, rozšiřování a stupňování znalostí daného tématu a

dále k nábviku dovedností s využitím rozdílných forem a metod činností. Praktické aktivity umožňují žákům využít teoretické poznatky v praxi, ověřit a rozšířit jejich znalosti tak, aby žák získal jistotu při provádění praktických činností, byl samostatný při využití nabytých znalostí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola se při hodnocení a sledování výsledků vzdělávání žáků řídí pravidly stanovenými ve školním řádu a ve školním vzdělávacím programu. Využívá k tomu vlastní nástroje, např. písemné práce, ústní zkoušení, testy. Průběžné hodnocení na prvním stupni provádí i formou slovní pochvaly a motivačních razítek. Pedagogové umí popsat vývoj a posun žáků, zajímají se o jejich vzdělávací pokroky, informace o průběžných výsledcích vzdělávání podávají zákonným zástupcům a žákům prostřednictvím žákovské knížky, další informace o žácích mohou zákonní zástupci získat v průběhu třídních schůzek nebo při individuálních konzultacích s vyučujícími. V případě zájmu nabízí učitelky rodičům možnost účasti ve vyučování. O výrazném zhoršení prospěchu žáka jsou zákonní zástupci vyrozumíváni písemně. Hodnocení výsledků vzdělávání ve třídách pro žáky se SVP je výrazně motivační. Výsledky vzdělávání žáků škola vyhodnocuje při pravidelných jednáních pedagogické rady. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem škola organizuje doučování.

Učitelka v přípravné třídě cíleně sleduje vzdělávací pokroky dětí z hlediska jejich připravenosti na školní docházku např. v oblasti praktické samostatnosti, fyzického rozvoje a pohybové koordinace, sebeobsluhy, schopnosti kontrolovat a řídit své chování, zaměřuje se na správné držení tužky, rozvoj logického myšlení, záměrné pozornosti a pracovních návyků. Pokroky dětí v přípravné třídě pravidelně konzultuje s jejich zákonnými zástupci, se kterými je v častém kontaktu.

Pro žáky s potřebou různých podpůrných opatření škola vytváří podmínky k zajištění podpory; identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání, v případě potřeby spolupracuje se školskými poradenskými pracovišti, poskytuje těmto žákům podporu dle jejich doporučení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se úspěšně vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů, případně s podporou asistentů pedagoga. S podpůrnými opatřeními jsou seznámeni všichni vyučující, vedení školy spolu s výchovnými poradkyněmi pravidelně vyhodnocuje účinnost přijímaných opatření. V případě některých žáků se SVP není vždy používán efektivní způsob komunikace a přenos informací mezi školou a zákonnými zástupci, čímž se snižuje účinnost vzájemné spolupráce školy a zákonných zástupců (např. včasná návštěva školského poradenského zařízení).

Škola řeší výskyt některých patologických jevů v chování např. neomluvená absence, ubližování, ničení majetku. V každé budově je určený pracovník, který se zabývá řešením těchto patologických jevů, svolává a zajišťuje jednání výchovné komise a spolupracuje s orgány pro sociálně právní ochranu dětí. Nejčastějším problémem, který škola řeší, je vysoká nebo neomluvená absence žáků, která se negativně promítá do výsledků žáků dosahovaných ve výuce. Přestože omlouvání docházky ze strany některých zákonných zástupců je problematické, škola nepřistupuje individuálně k postihům za neomluvené hodiny. Důvody pro uložení kázeňských opatření nejsou systematicky analyzovány. Ve třídách se sportovním zaměřením jsou častěji řešeny výchovné problémy, které souvisí s nastavením vztahů v kolektivech tříd. Škola tyto problémy řeší, aktivity směřující k prevenci těchto jevů realizuje spíše nahodile. Pravidelné činnosti, které by podporovaly rozvoj sociálních dovedností a posilovaly vytváření pozitivních vazeb ve sportovních třídách, nejsou zařazovány cíleně.

Pouze několik žáků ukončuje základní vzdělání v nižším než devátém ročníku. Ve spolupráci škola – žák – rodiče je volena optimální strategie pro volbu povolání. Žáci se účastní návštěv úřadu práce, návštěv prezentací firem, dnů otevřených dveří ve středních školách v blízkém okolí, exkurzí a besed se zaměstnavateli v regionu. Ve školním roce 2016/2017 ukončilo školní docházku 50 žáků devátého ročníku běžných tříd, 31 z nich pokračuje ve studiu ve středním vzdělávání ukončeném maturitní zkouškou. V nižších ročnících ukončilo školní docházku devět žáků. Dva žáci z pátého ročníku a dva žáci ze sedmého ročníku byli přijati na osmileté resp. šestileté gymnázium. Z absolventů speciálních tříd téměř polovina nepokračuje v dalším vzdělávání. Škola pouze nahodile získává informace o úspěšnosti svých absolventů, získané informace nejsou důsledně analyzovány pro další rozvoj školy.

V každé budově školy pracuje samosprávný orgán žáků – školní parlament. Parlament v budově Běžecká se věnuje především environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě. Zástupci parlamentu v budově B. Němcové ve spolupráci s jedním z vyučujících jako mentorem se pravidelně setkávají na pracovních schůzkách, na nichž vznášejí návrhy a připomínky ke školnímu prostředí i vzájemnému soužití, organizují akce pro žáky bez rozdílu věku především v budově sídla parlamentu, vydávají pravidelně školní časopis „Sportovka“. Návrhy školních parlamentů se vedení školy zabývá. Spolupráce obou parlamentů je ojedinělá, společné akce nepořádají. Aktivita organizovaná parlamentem přispívají k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků a podporují rozvoj jejich demokratických hodnot.

Výsledky zájmového vzdělávání žáků ve školní družině jsou průběžně sledovány a prezentovány veřejnosti prostřednictvím mnoha akcí, které jsou zpravidla pořádány ve spolupráci se základní školou. Školní družina se podílí na organizaci dnů otevřených dveří, školy v přírodě, cca jednou měsíčně navštěvuje dílny organizované městskou knihovnou. V budově školy v ulici B. Němcové pracuje čtenářský klub zaměřený na rozvoj čtenářských dovedností, kroužek Malý vědec, v rámci školní družiny v ulici Běžecká pracují zájmové kroužky dovedné ruce a keramický.

Škola spolupracuje při vzdělávání s dalšími organizacemi např. s domem dětí a mládeže, policií, hasičským záchranným sborem. Pro podporu jazykového vzdělávání a seznamování s odlišnými kulturami využívá škola mezinárodní projekt Erasmus + a aktivní spolupráci se zahraniční školou. Nedílnou součástí aktivit školy je účast žáků ve sportovních soutěžích.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola vznikla spojením dvou škol s odlišnou specifikací, společné vedení zachovalo výraznou autonomii obou pracovišť.
- Ve škole byl ustaven funkční žakovský parlament.
- Škola rozšířila provoz ve školní družině, reagovala na zvyšující se zájem žáků a jejich zákonných zástupců o zájmové vzdělávání.

Silné stránky

- Metody a formy výuky (zejména na prvním stupni a v přípravné třídě) zaměřené na činnostní učení podporovaly aktivitu všech dětí a žáků a vedly k rozvoji a upevňování klíčových kompetencí.

- Vhodná motivace dětí a žáků, efektivní organizace výuky, předškolního i zájmového vzdělávání a spolupráce učitelů s asistenty pedagoga mají příznivý vliv na výsledky vzdělávání dětí a žáků.
- Nabídka různorodých činností ve školní družině umožňuje aktivní zapojení všech žáků.
- Žákovský parlament se aktivně podílí na životě školy. Akce organizované parlamentem přispívají k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitelka nepodporuje spolupráci mezi pedagogickými sbory obou pracovišť a tím neumožňuje vzájemné sdílení zkušeností, metod a forem výuky pro zkvalitnění vzdělávání.
- Formativní hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, které je vztaženo k pokroku žáků v učení a porozumění jejich učebním potřebám, bylo zaznamenáno jen výjimečně.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit hospitační činnost na druhém stupni na využívání metod a forem výuky, používání formativního hodnocení v souvislosti s dosaženým cílem hodiny, na využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.
- Realizovat alespoň některé akce školy pro všechny žáky školy společně s cílem posilovat sociální dovednosti, toleranci a respekt k odlišnosti žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny z 13. 6. 2010 včetně příloh a dodatků;
2. dodatek č. 5 ke zřizovací listině školy ze dne 14. 11. 2011, s účinností 10. 11. 2011;
3. rozhodnutí zastupitelstva města Sokolov ze dne 11. 5. 2011, s účinností od 1. 1. 2012;
4. výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 11. 1. 2018;
5. jmenování Školským úřadem v Sokolově do funkce ředitelky školy z 21. 6. 1999, s účinností od 1. 7. 1999;
6. potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané Městem Sokolov z 2. 5. 2012, s účinností od 1. 8. 2012, na dobu určitou 6 let;
7. výpis správního řízení vydaný KÚKK čj. 2976/SK/12 ze dne 1. 9. 2012, s účinností od 1. 9. 2012;
8. hodnocení rizik z 1. 6. 2012 (pro budovy ul. Běžecká a ul. Boženy Němcové);

9. personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k datu kontroly včetně osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích;
10. plán práce pro školní rok 2017/2018 z 1. 9. 2017;
11. účetní závěrka za rok 2017 z 16. 2. 2018, hlavní účetní kniha ze 17. 2. 2018 a účetní rozvrh za rok 2017;
12. školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Každý po svém, ale spolu“ s platností od 1. 9. 2013 s přílohou č. 1 platnou od 1. 9. 2016 a přílohou č. 2 platnou od 22. 9. 2017;
13. dokumentace parlamentu školy (záznamy z jednání, kniha rekordů školy, časopis Sportovka);
14. záznamy z jednání předmětových komisí českého jazyka, cizích jazyků a společenskovední komise;
15. záznamy z jednání pedagogických rad vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 k datu inspekční činnosti;
16. výroční zpráva o činnosti školy 2016/2017 bez datace;
17. vnitřní řád školní družiny, platnost dokumentu od 2. 9. 2013;
18. školní matrika vedená ve školním roce 2017/2018 k datu inspekční činnosti;
19. školní vzdělávací program přípravné třídy platný od 1. 9. 2015;
20. dokumentace výchovných poradců;
21. minimální preventivní program školy;
22. záznamové archy pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě vedené ve školním roce 2017/2018;
23. souhlas Krajského úřadu Karlovarského kraje se zřízením přípravné třídy z 31. 5. 2017, čj. 4837/SK/17;
24. třídní knihy všech tříd a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018;
25. vybrané žákovské knížky vedené k datu inspekční činnosti;
26. školní vzdělávací program školní družiny „Každý po svém, ale spolu“, platný od 1. 9. 2013; plány činnosti jednotlivých oddělení pro školní rok 2017/2018.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka

Mgr. Marta Pincová v.r.

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka

Mgr. Jitka Kacálková v.r.

Mgr. Dana Lochschmidtová, školní inspektorka

Mgr. Dana Lochschmidtová v.r.

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková v.r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová v.r.

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Mgr. Marie Vrátníková v.r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v.r.

V Karlových Varech 13. dubna 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Hrubá, ředitelka školy

Mgr. Hana Hrubá v.r.

V Sokolově 17. 4. 2018